VILÁG PROLETÁRJAI EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

AZ RKP ARAD MEGYEI BIZOTTSÁGA ÉS A MEGYEI NÉPTANÁCS LAPJA

XXVII. évfolyam, 8215. szám | Péntek, 1971. augusztus 20. | 4 oldal, 30 bani

Lapunk IV. oldalán

Rendezvények Románia fasiszta iga alóli felszabadulásának 27. évfordulója alkalmából

Együttes ülést tartott

a Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa és Minisztertanácsa

Augusztus 19-én együttes ülést tartott a Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa és Minisztertanácsa Nicolae Ceauşescu elvtársnak, a Román Kommunista Párt főtitkárának, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa elnökének elnökletével.

Az ülésen részt vettek az RKP KB osztályvezetői és helyetteseik, központi szervezetek és intézmények, tömegszervezetek vezetői, központi lapok főszerkesztői.

Az első napirendi pont keretében Ion Gheorghe Maurer elvtárs, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a Minisztertanács elnöke tájékoztatót tartott Románia Szocialista Köztársaság kormányküldöttségének tevékenységéről a Kölcsönös Gazdasági Segitség Tanácsa ez év julius 27. és 29. között lezajlott bukaresti ülésszakán és arról a komplex programról, amelyet az ülésszak fogadott el a KGST-tagállamok közötti együttmüködés további mélyitéséről és tökéletesitéséről, és a szocialista gazdasági integráció fejlesztéséről. Az együttes ülés egyöntetü határozatban hagyta jóvá a román küldöttségnek az ülésszakon kifejtett tevékenységét.

A második napirendi pont keretében Nicolae Ceauşescu elvtárs tájékoztatót tartott Románia Szocialista Köztársaság párt- és kormányküldöttségének az ázsiai szocialista országokban tett látogatásáról. Az együttes ülés egyöntetü határozatban hagyta jóvá a küldöttség tevékenységét.

A brassói tehergépkocsi és traktorgyártók bemutatták Nicolae Ceauşescu elvtársnak, a párt- és államvezetőknek a legújabb típusú járműveket

A felszabadulási évfordulót megelőző napokban, amikor egész népünk ujabb jelentős munkasikerekkel köszönti augusztus 23 nagyszerü napját, teljesiti és tulszárnyalja a tervelőirányzatokat és a szocialista versenyvállalásokat, a tehergépkocsi és traktorgyártók is gazdag eredményeket mondhatnak magukénak.

A neves brassói üzem, a Steagul Roşu szerelőszalagjáról lekerültek az első 12 tonnás, Diesel-motoros nagy tehergépkocsik, a Gépjármü- és Traktoripari Kutató- és Tervezőintézet szakemberei pedig a Tractorul üzemmel együtt elkészitették egy uj, 55 lóerős univerzális traktor prototipusát.

A gépgyártók jogos büszkeséggel mutatták be **NICOLAE CEAUŞESCU** elvtársnak, a többi párt- és államvezetőnek az uj járműveket, amelyek hiven tanusitják szorgalmukat és szakavatottságukat, azt, hogy megvalósitják a pártvezetőség által, személyesen a főtitkár által a többrendbeli munkalátogatás alkalmával adott utmutatásokat.

A brassói jármügyártók csütörtök délben elhozták a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának székháza előtti térre a tehergépkocsik öt példányát, valamint az emlitett traktor prototipusát.

Hogy elbeszélgessenek az iparág dolgozóival és szakembereivel, s müködés közben megtekintsék a modern járműveket, eljöttek a következő elvtársak is: Ion Gheorghe Maurer, Emil Bodnaraş, Manea Mănescu, Paul Niculescu-Mizil, Gheorghe Pană, Gheorghe Rădulescu, Virgil Trofin, Ilie Verdeţ, Maxim Berghianu, Florian Dănălache, Constantin Drăgan, Emil Drăgănescu, Fazekas János, Petre Lupu, Dumitru Popa, Leonte Răutu, Gheorghe Stoica, Vasile Vîlcu, Ştefan Voitec, Iosif Banc, Mihai Dalea, Miu Dobrescu, Aurel Duca, Ion Iliescu, Ion Ioniţă, Vasile Patilineţ, Ion Stănescu, Mihai Telescu, Mihai Marinescu.

Jelen volt Ioan Avram elvtárs, gépipari miniszter, a minisztérium, valamint a brassói tehergépkocsi és traktorgyártó fővállalat számos vezetője, más szakemberek.

Gheorghe Trică mérnök, az ipari fővállalat igazgatója ismerteti Nicolae Ceauşescu elvtárs, a többi párt- és államvezető előtt a világszinvonalu uj tehergépkocsik müszaki adatait. Elmondja, hogy csuklós alvázra épülnek, 135 lóerős Diesel-motorral rendelkeznek, három hajtó-tengelyhidjuk van, differenciál-müvel összekötve. A tehergépkocsi rendkivül robusztus, bármilyen terepre alkalmas.

Az uj tehergépkocsi sorozatgyártását 1972 folyamán kezdik meg egyébként 13 tipusból álló, összesen több mint 40 változatban készülő, nyugatnémet Man licenc alapján gyártott gépjármü-családból való.

(Folytatása a II. oldalon)

Elutazott a Svédországi Baloldali — Kommunista — Párt küldöttsége

Csütörtök reggel elutazott a fővárosból a Svédországi Baloldali — Kommunista — Párt küldöttsége. A delegáció, élén Carl-Henrik Hermansson elvtárssal, a párt elnökével a Román Kommunista Párt Központi Bizottságának meghivására tett látogatást hazánkban.

A küldöttségben részt vett Lars Werner elvtárs, az SBKP alelnöke és Eivor Marklund elvtársnő, az SBKP KB Végrehajtó Bizottságának tagja.

A delegációt az Otopeni nemzetközi repülőtéren a következő elvtársak búcsuztatták: Nicolae Ceauşescu, a Román Kommunista Párt főtitkára, Gheorghe Pană, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának és Állandó Elnökségének tagja, a KB titkára, Miu Dobrescu, az RKP KB Végrehajtó Bizottságának póttagja, Ghizela Vass, az RKP KB osztályvezetője, pártaktivisták.

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, az Államtanács és a Minisztertanács HATÁROZATA

a KGST XXV. ülésszakán részt vett román kormányküldöttség tevékenységéről

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa és Minisztertanácsa 1971. augusztus 19-i együttes ülésén tudomásul vette Ion Gheorghe Maurer elvtársnak, az RKP KB Végrehajtó Bizottsága és Állandó Elnöksége tagjának, Románia Szocialista Köztársaság Minisztertanácsa elnökének tájékoztatóját a román kormányküldöttség részvételéről a Kölcsönös Gazdasági Segitség Tanácsa ez év julius 27. és 29. között tartott bukaresti XXV. ülésszakának munkálatain, valamint arról a komplex programról, amelyet az ülésszak fogadott el a KGST-tagállamok közötti együttmüködés további mélyitéséről és tökéletesitéséről és a szocialista gazdasági integráció fejlesztéséről.

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa és Minisztertanácsa jóváhagyja a román küldöttségnek a KGST XXV. ülésszakán folytatott tevékenységét, véleménye szerint ez a tevékenység teljes egészében megfelel annak a politikai vonalnak, amelyet a párt X. kongreszszusa jelölt ki a KGST tagállamokkal, az összes szocialista országokkal való gazdasági és müszaki-tudományos együttmüködés és kooperáció szüntelen fejlesztése érdekében.

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, az Államtanács és a Minisztertanács rendkivüli fontosságot tulajdonit ennek a komplex programnak, amelynek előirásai az együttmüködési kapcsolatok bővitésére irányulnak a Kölcsönös Gazdasági Segitség Tanácsa keretében, abból a célból, hogy növekedjék minden egyes részvevő ország gazdasági potenciálja, hogy gyorsabban fejlődjenek a termelőerők az összes tagállamokban, gazdasági fejlődésük szintjei közelebb kerüljenek egymáshoz és fokozatosan kiegyenlitődjenek, a szocialista országok egysége erősödésének érdekében.

Az együttes ülésen hangsulyozták, hogy a komplex programban helyes és szükséges jellemzést kap a szocialista országok gazdasági integrációjának folyamata, elvileg elhatárolva azt a tőkés integrációban megfelel azoknak az alapelveknek és orientációknak, amelyeket a Román Kommunista Párt X. kongresszusa jelölt ki az összes szocialista országok közötti barátság, szövetség és sokoldalu együttmüködés fejlesztésére, az imperializmus, a kolonializmus és a neokolonializmus elleni harcra, a jelenkori nemzetközi problémáknak a népek érdekei és a béke ügye szerinti megoldásában való aktiv részvételre.

(Folytatása a II. oldalon)

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, az Államtanács és a Minisztertanács HATÁROZATA

a román párt- és kormányküldöttség hivatalos baráti látogatásáról az ázsiai szocialista országokban

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa és Minisztertanácsa 1971. augusztus 19-i együttes ülésén tudomásul vette Nicolae Ceausescu elvtársnak, a párt főtitkárának, az Államtanács elnökének tájékoztatóját a román párt- és kormányküldöttség hivatalos baráti látogatásáról a Kinai Népköztársaságban, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaságban, Vietnam Demokratikus Köztársaságban és a Mongol Népköztársaságban, valamint a kambodzsai nép vezetőivel történt találkozókról és megbeszélésekről.

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa és Minisztertanácsa jóváhagyja és nagyra értékeli a román küldöttség ez alkalommal kifejtett egész tevékenységét, Nicolae Ceausescu elvtársnak, a küldöttség vezetőjének különleges hozzájárulását e látogatás sikeréhez.

A román párt- és kormányküldöttség látogatása az ázsiai országokban szervesen beilleszkedik pártunk és államunk általános külpolitikai irányvonalába és nemzetközi tevékenységébe, mindenben megfelel azoknak az alapelveknek és orientációknak, amelyeket a Román Kommunista Párt X. kongresszusa jelölt ki az összes szocialista országok közötti barátság, szövetség és sokoldalu együttmüködés fejlesztésére, az imperializmus, a kolonializmus és a neokolonializmus elleni harcra, a jelenkori nemzetközi problémáknak a népek érdekei és a béke ügye szerinti megoldásában való aktiv részvételre.

A látogatás és eredményei a legnagyobb jelentőségü momentumot képezik a Románia és az ázsiai szocialista országok közötti, a pártjaink és népeink közötti barátság és testvéri együttmüködés fejlesztésében, ujabb utakat tárnak fel a kölcsönös kooperáció és együttmüködés mélyitésére, az államaink közti politikai, gazdasági, müszaki-tudományos és kulturális kapcsolatok kiterjesztésére. Az együttes ülés azt az indikációt adta a Minisztertanácsnak, az összes állami szerveknek, valamint a társadalmi szervezeteknek, hogy teljesitsék maradéktalanul a látogatás alkalmával lezajlott megbeszélésekből és a létrejött megállapodásokból eredő kötelezettségeket.

(Folytatása a II. oldalon)

A nagy évforduló tiszteletére

Ünnepi gyülések

TÖBBET, JOBBAT.

A Szerszámgépgyárban

A délelőtti müszak befejezése után a gyár több száz dolgozója vett részt a közelgő nagy esemény alkalmából szervezett gyülésen. Petrean Pompei, a pártbizottság titkára megnyitó beszédében méltatta az eseményt, majd átadta a szót Zăvoianu Dorel elvtársnak, az RKP Arad megyei bizottsága bürója tagjának, aki a megyei pártbizottság nevében köszöntötte a szorgos munkaközösséget. Beszédében hangsulyozta augusztus 23 jelentőségét, s méltatta azokat a kimagasló munkasikereket, melyeket dolgozó népünk a nagy ünnep tiszteletére ért el.

A December 30 textilgyárban

Zsufolásig megtelt a gyár szomszédságában lévő kulturház dísztermében. A történelmi jelentőségü évfordulóról Fuciu Martian elvtárs, a municipiumi pártbizottság első titkára emlékezett meg. A szónok miután köszöntötte a gyár dolgozóit, méltatta az esemény jelentőségét, majd hangsulyozta, hogy a felszabadulás óta eltelt 27 esztendőben milyen mélyreható társadalmi és politikai változások álltak be az ország életében. Kiemelte, hogy az elért sikerek a Román Kommunista Párt bölcs vezetésének köszönhetők, annak, hogy egész népünk szoros egységben küzd a párt politikájának valóra váltásáért.

A CFR

palota disztermében az D7, L8, GT2, GT5 és más vasuti egységek alkalmazottai gyültek össze, hogy meghallgassák Igrişan Gheorghe, a vasuti csomópont pártbizottsága titkárának, a municipiumi pártbizottság bürótagjának beszédét. Megemlékezve hazánk fasiszta iga alóli felszabadulásának 27. évfordulójáról a szónok röviden vázolta azokat a kiemelkedő sikereket, melyeket egész népünk — románok, magyarok, németek és más nemzetiségüek — vallhatnak magukénak, majd kitért azoknak a megvalósitásoknak az ismertetésére, melyeket megyénk és municipiumunk dolgozói értek el ünnepköszöntő vállalásaik valóra váltásában.

Az Ipari Cikkeket Árusító HKSZ

alkalmazottainak ünnepi gyülésére a Studió teremben került sor. Ursu Constantin, a vállalat pártszervezetének titkára megnyitójában méltatta hazánk legnagyobb nemzeti ünnepének jelentőségét, majd átadta a szót Jivan Ioan elvtársnak, a Szakszervezetek Municipiumi Tanácsa elnökének, a municipiumi pártbizottság bürótagjának, aki megemlékezett a felszabadulást követő időszak nagyszerü eredményeiről, hangsulyozva ugyanakkor a további teendőket.

☆

Ugyancsak tegnap tartották meg augusztus 23 tiszteletére szervezett ünnepi gyüléseiket az Áramszolgáltatási Vállalatban, a Helyi Közlelmezési Trösztnél és másutt.

Arad az 1944 augusztus 23 előtti időszakban

Sokan emlékeznek még 1941 vérzivataros nyarára és az azt követő nehéz esztendőkre. Az emlékezet részismeretein tulmenően a történész az egykori dokumentumok fényénél igyekszik az összképet megrajzolni, s levonni belőle a következtetéseket.

Pártunk kezdettől fogva harcba hivta a néptömegeket a fasiszta katonai diktatura megdöntésére, a szovjetellenes háboru megszüntetésére, Románia szabad és demokratikus fejlődéséért és a Hitler-ellenes koalicióhoz történő csatlakozásért.

A párt igyekezett egyesiteni mindazokat az erőket, amelyek szembehelyezkedtek azzal a rendszerrel, amely az országot a katasztrófa felé sodorta.

A harcból kivette részét Arad megye lakossága is, románok, magyarok, németek, szerbek — elsősorban a nagyszámu és öntudatos munkásság. Három évtized előtt Arad már hazánk egyik legjelentősebb ipari központja volt. 1943-ban 166 jelentősebb iparteleр 11 ezer alkalmazottat foglalkoztatott.

A párt vezette harcnak jelentős helyi hagyományai voltak. 1941-ben a legnagyobb gyárakban pártsejtek léteztek, hasonlóképpen Pecskán, Lippán, Nagylakon, Kürtösön stb. Az összes források egybehangzóan nagy befolyásukat bizonyitják. Komoly munkát fejtettek ki a tömegszervezetek is, elsősorban a ifju kommunisták és a MADOSZ, amelynek már 1940-től erdélyi viszonylatban is jelentős szervezete müködött Aradon.

A katonai fasiszta rendszer egyéves uralma után, 1941 nyarán Arad megye helyzetéről a történelmi források szomoru képet festenek. A prefektus junius 4-i jelentése szerint — a katonai megrendelésekkel ellátott fémipari üzemek kivételével — a gyárak nagy része a nyers- és fütőanyaghiány következtében heti négy napra korlátozta tevékenységét. A hegyvidéki járásokban élelmiszerhiány mutatkozott, a cukor, olaj stb. eltünt az üzletekből. A háborus előkészületekre célozva a prefektus rámutat „a lakosság aggodalmára az uj behivások miatt".

A háboru tovább sulyosbitotta a helyzetet, amely a közszükségleti cikkek krónikus hiányában, a dolgozók vásárlóerejének rohamos csökkenésében mutatkozott meg. A sziguranca 1942 május 20-i jelentése is beismerte, hogy a munkások „nagyon nehezen élnek, tulságosan alacsony fizetésükből".

A szovjetellenes háboru kezdetétől fogva mély ellenérzést váltott ki a tömegekből. E magatartás erősen kidomborodott az odesszai harcok idején. Egy 1942 január 7-i jelentés arról számol be, hogy a mozgósitottak iszonyodva vonulnak be, viszont Románia nemzeti érdekeiért szivesen szállnának harcba. A frontról hazatérő katonák részéről megnyilvánult háborusellenes magatartásról több jelentés szól (például Pécskáról).

A fasiszta katonai diktatura megdöntéséért s a szovjetellenes háboru megszüntetéséért vivott harc élén a kommunista párt állott. A Központi Bizottság 1941 julius 8-i körlevele feladatul tüzte ki az összes antihitlerista erők egyesitését, a fasizmus elleni harcot, az ország nemzeti függetlenségének visszaszerzését. A párt dolgozta ki az 1941 szeptember 6-i platformot, amelyben pontosan körvonalazta a legsürgősebb politikai feladatokat.

A párt felhivásai csakhamar utat találtak a tömegek felé. Ebben jelentős szerepet játszottak a bánsági tartományi bizottság — amelyhez az Arad megyei bizottság is tartozott — irányitása alatt álló sajtótermékek, mint például a Presa liberă, România Liberă-Banat, Ellenállás, Bánsági Magyar Szó stb. A párt bánsági tevékenységében vezető szerepet játszott Leontin Sălăjan.

Az aradi kommunisták e harchoz a politikai munka legváltozatosabb formáival járultak hozzá. Igy például 1942 februárjában röpiratokat terjesztettek, amelyek a „Szabadságot, békét és kenyeret akarunk" jelszót hangoztatták. 1943 január 26-án román és magyar nyelvü anyagot terjesztettek, amelyek a szovjetellenes háboru megszüntetésére és Antonescu eltávolitására szólitottak. Hasonló felhivásokat terjesztettek junius 15—16 és 23—24, julius 26—27, szeptember 16—17 éjszakáján is. A felhivások főképp az aradi ipari negyedekben sürüsödtek, de valójában eljutottak mindenüvé, még a katonai kórházakban ápolt sebesültekhez is. A Rozelor utcában készitett röpiratok sokszorositásában és terjesztésében a MADOSZ aradi szervezete is részt vett.

Az antoneszkánus rendszer megdöntéséért, a hitleri hadigépezet ellen vivott küzdelemben nagy szerepet játszottak a katonai jelentőségü üzemekben végrehajtott szabotázsakciók. „Gyárak és mühelyek munkásai — olvassuk egy 1944 január 20-án terjesztett röpiratban — szervezkedjetek... Szabotáljatok mindent, ami a hitlerista háborunak használ... Vasutasok, a ti szavatok döntő..."

Az aradi vasutasok valóban késleltették a katonai szállitmányokat és sok vasuti kocsit használhatatlanná tettek. Számos szabotázsakciót szerveztek a vagongyárban, ahol fegyveralkatrészeket is készitettek.

A haditermelés sulyos megzavarását jelentették az aradi gyárakban lezajlott megmozdulások, amelyek több alkalommal sztrájkká fejlődtek. Az aradi munkásság fellegvárának számitó vagongyárban már 1941 junius 18-án az 1400 főnyi személyzet nagy többsége elhagyta a mühelyeket. A katonai őrség és az igazgatóság közbelépése ellenére, kétheti harc után kivivták követelésüket.

1942 május 20-án és 23-án komoly összetüzésre került sor a munkásság és a textilgyár (UTA) igazgatósága között. Május 26-án 900 munkásnő állitotta le a gépeket s három napig nem vette

GLÜCK JENŐ
CACIORA ANDREI

(Folytatása a II. oldalon)

A brassói tehergépkocsi és traktorgyártók bemutatták Nicolae Ceaușescu elvtársnak, a párt- és államvezetőknek a legújabb típusú járműveket

(Folytatás az 1. oldalról)

A járműgyártók közlik a párt- és államvezetőkkel, hogy az ötéves terv folyamán fokozatosan megkezdik az egész nagy befogadóképességű tehergépkocsi-család gyártását. Mint rámutatnak, a brassói gyárban e célból saját tervezésű, önerőből realizált korszerű technológiai gépsort állítanak be. A gépsor egyetlen aggregatja 6.3 perc alatt hajt végre egy esztergályozó műveletet, szemben az univerzális gép 150 perces teljesítményével.

Nicolae Ceausescu elvtárs, a többi párt- és államvezető érdeklődik az uj tehergépkocsik műszaki adatairól és teljesitménymutatóiról, a jelen lévő szakemberekkel együtt tanulmányozza, hogy a hazai nemzetgazdasági szükségleteknek és terepviszonyoknak megfelelően milyen további gyártmányfejlesztési lehetőségek jöhetnek számításba.

Nicolae Ceausescu elvtárs beül az egyik tehergépkocsi volánja mögé, kipróbálja az inditókészüléket. A pártfőtitkár ajánlja a szakembereknek, gondoskodjanak e motortipusok fejlesztéséről, hogy minél több hazai gyártmányu járművet — tehergépkocsit, társasgépkocsit, traktort, magánjáró kombájnt stb. — fel lehessen velük szerelni.

Ajánlja továbbá a szakipari fővállalat képviselőinek és a tehergépkocsigyár jelenlévő vezetőinek, intézkedjenek a sorozatgyártás mielőbbi beinditásáról, a termelési folyamat további tökéletesitéséről, hogy a legjobb tehergépkocsikat és traktorokat lehessen gyártani.

A továbbiakban bemutatják az 55 lóerős univerzális traktor prototipusát. Ez a brassói Gépjármű- és Traktoripari Kutató- és Tervezőintézet, valamint a Tractorul üzem szakembereinek legujabb alkotása, s az olasz Fiat-licenc alapján gyártott jelenlegi traktortipusokból fejlesztették ki. Az uj traktor igen sokféle munkára alkalmas, felszerelhető függesztett szerszámokkal, alkalmas mezőgazdasági rendeltetésü hidraulikus rakodóval is ellátott pótkocsi vontatására. Az uj traktort a jövő év folyamán hosszas próbának vetik alá, s utána sorozatban gyártják.

A párt- és államvezetők és a gépjárműgyártóknak és a tervezőknek sikereikhez.

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, az Államtanács és a Minisztertanács határozata a román párt- és kormányküldöttség hivatalos baráti látogatásáról az ázsiai szocialista országokban

(Folytatás az 1. oldalról)

podásokból fakadó feladatokat, minden sikon fejlesszék az együttműködést és a kooperációt a felkeresett országokkal.

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, az Államtanács és a Minisztertanács ugy értékeli, hogy pártunknak és kormányunknak ez az akciója mindenben megfelel a Román Kommunista Párt és a román nép, az illető országok testvérpartjai és népei érdekeinek. A román küldöttség látogatása ismételten kifejezi, hogy pártunk és államunk politikájában következetesen fejleszti a baráti kapcsolatokat az összes szocialista országokkal, a marxizmus-leninizmus, a szocialista internacionalizmus elvei, a nemzeti függetlenség és szuverénitás, a jogegyenlőség tiszteletben tartásának elvei, az erőszakalkalmazás vagy az erőszakkal való fenyegetőzés mellőzése, a belügyekbe való be nem avatkozás, a kölcsönös elvtársi segitségnyujtás elvei alapján. A látogatás alkalmat nyujtott pártunk internacionalista állásfoglalásának, azon törekvésének a határozott megerősitésére, hogy következetesen munkálkodik a szocialista országok és a kommunista pártok közötti nehézségek leküzdésén és kapcsolatuk normalizálásán, a szocialista világrendszer, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom, az összes antiimperialista erők egységének helyreállitásán és erősitésén. Ilyképpen a látogatás nemcsak a kétoldali érdekeket, hanem az összes szocialista országok népeinek, az összes haladó erőknek az érdekeit szolgálja, jelentősen hozzájárul a szocializmus, a haladás, a biztonság és a világbéke egyetemes ügyéhez.

A látogatás folyamán kifejezésre jutott a Román Kommunista Párt és Románia Szocialista Köztársaság ama szilárd álláspontja, hogy harci szolidaritást vállal azokkal a népekkel, amelyek küzdenek az imperializmus ellen, az imperializmus erőszak-, diktátum- és agressziós politikája ellen, nemzeti szabadságuk és függetlenségük megvédéséért. A látogatáson ujból nagy erővel megnyilatkozott a román nép megingathatatlan szolidaritása a vietnami, laoszi és khmer népek hősi küzdelmével az amerikai agresszió ellen, a szabadságért és nemzeti függetlenségért, azon elévülhetetlen jogukért, hogy minden külső beavatkozástól mentesen, önállóan oldják meg belügyeiket.

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, az Államtanács és a Minisztertanács különös megelégedéssel állapitja meg, hogy a látogatás és annak eredményei munkásosztályunk, a parasztság, az értelmiség, nemzetiségre való tekintet nélkül az összes dolgozók teljes és egyhangu egyetértésével találkoztak. Az egyetértésnek ez az impozáns megnyilatkozása ujból igazolja, hogy népünk határtalanul támogatja a Román Kommunista Párt bel- és külpolitikáját, amelyet saját politikájának tekint.

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa és Minisztertanácsa kifejezi azt az elhatározását, hogy továbbra is teljes mértékben hozzájárul a jelenlegi nézeteltérések áthidalásához és a szocialista országok, a kommunista- és munkáspártok egységének erősitéséhez, az egész antiimperialista front erejének és összeforrottságának növeléséhez, megingathatatlanul fog küzdeni az imperialista diktátum-, agressziós és uralmi politika ellen, hogy előmozditsa a kapcsolatokat a világ összes államaival, tekintet nélkül társadalmi rendszerükre a román nép, a szocializmus, a haladás, az enyhülés és a világbéke alapvető érdekeivel összhangban.

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, az Államtanács és a Minisztertanács határozata a KGST XXV. ülésszakán részt vett román kormányküldöttség tevékenységéről

(Folytatás az 1. oldalról)

tól. A komplex program értelmében a KGST-tagállamok együttműködésének további mélyitése és tökeletesitése és szocialista gazdasági integrációjuk fejlesztése ezentul is a szocialista internacionalizmus elveinek megfelelően, az állami szuverénitás, a nemzeti függetlenség és érdekek alapján, az országok belügyeibe való be nem avatkozás, a teljes jogegyenlőség, a kölcsönös előny és a kölcsönös elvtársi segitségnyujtás alapján valósul meg. A történelmi tapasztalat máradéktalanul igazolta az államközti ujtipusu kapcsolatok marxista-leninista elveinek életerejét; e kapcsolatok megfelelnek minden egyes ország szocialista épitése megszilárdulása és a szocialista világrendszer fejlődése objektiv követelményeinek, hozzájárulnak a széles körü és gyümölcsöző nemzetközi együttműködés tartós alapjának megteremtéséhez.

A KGST több mint két évtizedes fennállása során az együttműködésből adódó tapasztalatból kiindulva, a tagállamok egyöntetüen megállapodtak abban, hogy a komplex program valóra váltását célzó egész tevékenységet a Kölcsönös Gazdasági Segitség Tanácsa szervezeti szabályzata előirásainak és a Tanács XXIII. (rendkivüli) ülésszaka határozatainak megfelelően kell lefolytatni.

A szocialista országok közötti ujtipusu kapcsolatok elveinek megfelelően a komplex program hangsulyozza, hogy az együttműködés fejlesztését a tagállamok teljesen szabad elhatározására alapozzák, tiszteletben tartva minden egyes tagállam érdekeit, nem kapcsolják nemzetek feletti szervek létrehozásához és nem érintik a belső tervezés, a szervezetek pénzügyi tevékenységének és gazdasági ügyvitelének problémáit. Különleges jelentőségü körülmény, hogy minden egyes ország az őt érdeklő együttműködési intézkedésekben vesz részt, s bármely pillanatban csatlakozhat a komplex programnak olyan akciójához, amelyben eredetileg valamely oknál fogva nem vett részt. Egyes országoknak a távolmaradása bizonyos akcióktól nem szabad, hogy befolyásolja az együttműködést és a kooperációt más tevékenységi területeken.

Az együttes ülés pozitivan értékelte azt a körülményt, hogy a Kölcsönös Gazdasági Segitség Tanácsa szervezeti szabályzatának megfelelően — amely rögziti a szervezet nyilt jellegét és más országoknak a tevékenységéhez való csatlakozási lehetőséget — a komplex program előirányzatokat tartalmaz olyan értelemben, hogy nem KGST-tagállamok teljesen vagy részben részt vehetnek a javasolt együttműködési intézkedések és akciók megvalósitásában. Egyben hangsulyozták a komplex program azon előirányzatainak jelentőségét, miszerint a KGST-tagállamok a jövőben is bővitik az együttműködést a többi szocialista országgal, a fejlődő országokkal, a világ összes államaival, tekintet nélkül azok társadalmi-politikai rendszerére.

A Román Kommunista Párt Központi Bizottsága, Románia Szocialista Köztársaság Államtanácsa és Minisztertanácsa kifejezi meggyőződését, hogy a 15—20 éves időszakra összeállitott komplex program megvalósitása ösztönözni fogja az uj rendszer müszaki-anyagi alapjának felépitését és fejlesztését minden egyes KGST-tagállamban, hozzájárul összes államaink sokoldalu haladásához, a világszocializmus erejének és tekintélyének növekedéséhez.

A több mint kétesztendős szorgos munka eredményeként kidolgozott komplex program és egyöntetü jóváhagyása a bukaresti ülésszakon, ismételten bizonyitja, hogy a problémáknak konstruktiv szellemben, a kölcsönös bizalom és tisztelet szellemében, a minden egyes szocialista ország érdekeinek és a szocializmus általános érdekeinek tiszteletben tartása szellemében történő felvetése biztos ut a szocialista országok együttműködésének fejlesztéséhez, egységük erősitéséhez.

Az együttes ülés keretében elhatározták, hogy a kormány, a minisztériumok és a többi központi szervek jelöljék ki a szükséges intézkedéseket és következetesen azon munkálkodjanak, hogy országunk a legjobb feltételek között vegyen részt a komplex program realizálásában. A KGST-szervek által ajánlott és hazánk illetékes szervei által elfogadott minden egyes konkrét együttműködési és kooperációs akció tekintetében megállapodások, egyezmények, szerződések kötésére kerül sor a többi országokkal, s ezek pontosan előirják majd a kölcsönösen vállalt kötelezettségek teljesitését.

Elfogadva a komplex programot, Romániának elhatározása, hogy a KGST többi tagállamával együtt hozzájáruljon olyan együttműködési formák, utak és módok előmozditásához, amelyek biztositják országaink széles körü, gyümölcsöző együttműködését. Aktivan közreműködve a komplex program valóra váltásán, országunk egyuttal fokozza majd gazdasági és müszaki-tudományos együttműködését az összes szocialista országokkal, a fejlődő országokkal, a világ összes államaival, tekintet nélkül társadalmi rendszerükre; részt fog venni a nemzetközi munkamegosztásban, minthogy véleménye szerint ez megfelel mind a román nép érdekeinek, mind a szocializmus és a népek nemzetközi kooperációja, a világbéke egyetemes ügye érdekeinek.

Arad az 1944 augusztus 23...

(Folytatás az 1. oldalról)

fel a munkát. A hatóságok durva beavatkozása ellenére az igazgatóság már nem utasithatta el a béremelési követeléseket. Szeptember 2-án ismét a vagongyárban szüntették be a munkát. 1941 julius 1 és 1942 junius 30 között 17 gyárban összesen 22 munkakonfliktus robbant ki.

A katonai behivások elleni harc főképp a katonaszökevények számának növekedésében nyilvánult meg, akiket még három nappal az 1944 augusztus 23-i fordulat előtt is razzián kerestek.

A fasiszta katonai diktatura hatóságai erőszakkal igyekeztek helyzetüket megerősiteni. Arad megyében 1941 juniusától kezdve tömeges letartóztatások történtek, s az ügyeket a temesvári hadbirósághoz tették át. Egyes letartóztatottakat különböző táborokba hurcoltak. A razziák méreteire jellemző, hogy 1943 december 17-én Aradon 447 embert tartóztattak le. A fogvatartottakkal szemben a legsulyosabb kinzásokat alkalmazták. Ilyennek esett áldozatul Szabó Árpád, a MADOSZ egyik vezetője is.

Az 1943—1944-es években az antoneszkánus rendszer válsága elmélyült. „Meg lehet állapitani — jelentette 1943 április 28-án egy hivatalos irat —, hogy az ország összes állampolgárainak, faji származás, vallás vagy politikai hitvallásra való tekintet nélkül egy az óhajuk, hogy a háboru fejeződjék be".

Ilyen körülmények között kezdte meg a párt az 1944 augusztus 23-i nemzeti ántifasiszta felkelés előkészitését, amelynek győzelme uj, nagyszerü távlatokat nyitott meg Románia fejlődésének utján.

1971
Augusztus
20
Péntek

Napkelte 5.24, napnyugta 19.13 órakor. Az évből eltelt 232 nap, hátra van még 133.

- 1845-ben született Prus Bolesław
- 1870-ben született Timotei Popovici zeneszerző
- 1898-ban született Moberg Waldemar svéd iró
- 1911-ben hunyt el Pekár Károly.

Válasz egy kérdésre

A Vörös Trikó gyárban megtartott olvasó találkozókon Zöldi Károly a következő problémákban kért tájékoztatást tapunktól:

— Ha valaki be akarja vezetni az ivóvizet lakásába, mivel kezdje, kihez forduljon?

Kérdésére ezt válaszoljuk:

— Keresse fel a Megyei Közmüvesitési Vállalatot (IJEA), amelynek székhelye a Bucura utca 4. szám alatt van. Itt az 5-ös számu irodában részletes felvilágositást nyujtanak, hogy a kérvényen kivül — melyben feltüntetik a pontos lakcimét, munkahelyét, s az elvegzendő vizvezeték szerelését — még milyen okmányok szükségesek a munkálatok megkezdéséhez és milyen összeget kell befizetnie.

filmek

DACIA: Bolondok hete (9.30, 11.45, 13, 16.15, 18.30, 20.45).

STUDIO: Hétlovas betyárjai Ralu fejedelemkisasszony hozománya. (9.30, 13, 17, 20.30). Kedvező idő esetén 20.30 órakor a kerthelyiségben.

MUREȘUL: Réztorony (10, 12, 15, 17.30, 20). Kedvező idő esetén 20 órakor a kerthelyiségben.

VICTORIA: Zöld dombok között (11, 15, 17, 19).

IFJUSÁGI: Dokumentumfilmek (11). A vidámság negyede (14). Öten a pokol számára (16, 18).

PROGRESUL (Ujarad): Közel a naphoz (16). Z (18, 20).

SOLIDARITATEA (Gáj): Az utolsó mohikán (18, 20).

CFR (Grádiste): A monzai apáca (17, 19).

A VIDEKI MOZIK MÜSORA

LIPPA: Akasztottak erdeje (matiné). A karácsonyfa.

PÉCSKA: A borzalom bére.

BOROSJENŐ: Az elveszett levél (matiné). Előre Cowboy.

KISJENŐ: Családi tészek.

SZENTANNA: Korda kapitány.

NAGYLAK: A C. L. ügy.

KÜRTÖS: Az oszlop (matiné). Fabliő, a mágus.

PANKOTA: Lupeni 29 (matiné). Helga.

VILÁGOS: A hirhedt 702-es (matiné). Házasság görög módra.

BOROSSEBES: Távol a világ zajától

KÖRÖSBÖKÉNY: Szőllőlevél.

VINGA: Via Mala.

időjárás

Az Aradi Meteorológiai Intézet jelenti: ma, augusztus 20-án gyengén változó idő. Éjjel és a reggeli órákban derült égbolt, délután átmeneti felhőzet és helyenként kisebb eső, a hegy- és dombvidéken zivatar lehetséges. Mérsékelt délnyugati, nyugati szél. A hőmérséklet állandósul. A várható lelgalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 13 és 16, a legmagasabb nappali hőmérséklet pedig 26 és 30 fok között váltakozik.

Várható időjárás augusztus 21-én és 22-én: továbbra is változó idő. Napközben felhőátvonulások és elvétve futó zápor, zivatar lehetséges. Mérsékelt, változó irányu szél. A hőmérséklet alakulásában lényeges változás nem lesz.

Tájékoztató

Szerkesztette: HEGEDÜS ISTVÁN

Intézkedések az I. L. Caragiale utca lakóinak kérésére

Szerkesztőségünkhöz cimzett levelükben azt panaszolják, hogy az I. L. Caragiale utcában lévő Cringul vendéglő előtt nap, mint nap 4—6 fuvaros szekér órák hosszat álldogál. Mig a kocsik tulajdonosai a vendéglőben tartózkodnak, addig a lovak kint piszkolnak, kellemetlen büzt árasztva a környéken.

Panaszukkal a municipiumi néptanácshoz fordultunk, személyesen Teodor Iulian elvtársat, a végrehajtó bizottság titkárát kerestük fel. Utaltunk a municipiumi néptanács 1969/5-ös számu Rendeletére, mely előirja a büntetések kirovását azok számára, akik nem ügyelnek a város tisztaságára. Ennek értelmében, s az I. L. Caragiale utca lakosainak panasza nyomán, a municipiumi néptanács a következő intézkedéseket foganatositja:

1. A végrehajtó bizottság felhatalmazottjai révén figyelmezteti a Cringul vendéglő felelősét, hogy csak abban az esetben szolgálják ki a fuvarosokat, hogy ha járművüket hazahajtották. Ha figyelmeztetésre nem intézkedik a vendéglő felelőse, akkor az emlitett Rendelet 18. cikkelye értelmében 100-tól 250 lejig terjedő pénzbüntetést rónak ki a Cringul felelősének.

2. A végrehajtó bizottság felhatalmazottjai a fuvarosokat is felszólitják a Rendelet tiszteletben tartására. Amennyiben nem válaszolnak tettekkel a figyelmeztetésre, ugy a felhatalmazottak a szóban forgó Rendelet 39 cikkelye alapján szintén 100-tól 250 lejig terjedő pénzbüntetést rónak ki a fuvarosoknak.

Az emlitett intézkedések bizonyára meggondolkoztatják mind a Cringul vendéglő felelősét, mind pedig a fuvarosokat.

(hegedüs)

Az üzletek nyitvatartási ideje augusztus 20-24 között

Mivel a dolgozók ünnepi felvonulását augusztus 22-én, vasárnap tartják, a kereskedelmi egységek órarendje a következőképpen módosul.

Augusztus 20-án, pénteken valamennyi élelmiszerbolt és ipari cikkeket árusitó üzlet nyitvatartási idejét egy órával meghosszabbitották.

A vendéglátóipari egységek a szokott órarend szerint tartanak nyitva.

Augusztus 21-én, szombaton valamennyi élelmiszerbolt és ipari cikkeket árusitó üzlet nyitvatartási idejét két órával meghosszabbitották.

A vendéglátóipari egységek a szokott órarend szerint tartanak nyitva.

Augusztus 22-én, vasárnap a tejüzletek 6 órától 7.30 óráig tartanak nyitva. A dolgozók ünnepi felvonulása után valamennyi vendéglátóipari egység megkezdi müködését.

A dohányárudák a szokott vasárnapi órarend szerint tartanak nyitva.

Augusztus 23-án, hétfőn a kenyér, tej és husüzletek 6—9 óra között tartanak nyitva, mig az önkiszolgáló és a központi élelmiszerüzletek a vasárnapi órarend szerint müködnek. Valamennyi kerületben nyitva lesz legalább egy élelmiszerüzlet 7—10 óra között. A dohányárudák a vasárnapi órarend szerint tartanak nyitva.

A vendéglátóipari egységek (a városban és a családi erdőben felállitott elárusitóasztalok is) a szokott órarend szerint müködnek.

Augusztus 24-én, kedden a kenyér, tej és husüzletek reggel 6-tól 10 óráig tartanak nyitva, mig az önkiszolgáló élelmiszerüzletek 7-től 10 óráig állnak a vásárlóközönség rendelkezésére. Valamennyi kerületben nyitva lesz legalább egy élelmiszerbolt 7—10 óra között.

A 82-es Aradul, az Auto-Moto, Femina, Modern, Select, Olimpic, Menaj, a Gyermekáruház, a 6-os Chimicale, a 17-es Gadouri, a Mercur, Turist, Hermes és Electrocasnice üzletek délelőtt 9—12 óra között lesznek nyitva.

A dohányárudák a vasárnapi órarend szerint müködnek.

A vendéglátóipari egységek a megszokott órarend szerint tartanak nyitva.

televizió

Péntek, augusztus 20.

17.00 Iskolások sportmüsora.
18.00 Balkáni uszóbajnokság.
19.10 Lottó-huzás.
19.20 1001 este.
19.30 Hiradó.
20.00 Eugen Mandric legyzete.
20.10 Hazafias dalok.
20.35 Négy lépésre a végtelentől — játékfilm.
22.05 Zenés müsor.
22.40 Hiradó.

Rádió- és televiziós állomásaink ma 9.30 óra körül a Haza Hőseinek Emlékműve előtti térről egyenes adásban közvetitik a Tudor Vladimirescu vezette forradalmi mozgalom 150. évfordulója alkalmából rendezett népgyülést, valamint a Katonai Akadémia elvégzése és az aktiv tiszti iskolák végzettjeinek hadnaggyá történő előléptetése alkalmából tartott ünnepségét.

Halászcsárda épül Déznán

Az Arad Megyei Turisztikai Hivatalnál tudtuk meg, hogy Déznán, a halastavak mellett megkezdték egy halászcsárda épitését, saját erőből. A népi stilusban épülő csárda költségei elérik a 200 000 lejt. A munkálatokat, a tervek szerint, év végéig befejezik.

TENISZ

Az A osztályu teniszbajnokság második visszavágó fordulójában az UTA ismét pontot vesztett. Saját pályáján 12:12-re végzett a Temesvári Electrica csapatával. A textilgyári csapat ez alkalommal is tartalékosan állt fel, betegsége miatt hiányzott Takáts Ernő, és nem játszott az ifjusági válogatott kerethez meghivott Vilcoiu Octavian sem. Az Electrica elleni pontokat Sajti, a Cociuban fivérek, Uscă, Denov, Brăstin és Erk szerezték.

Postaláda

TÓTH ERZSEBET, ARAD. (Decebal utca 41). Panaszkodott, hogy nem kézbesitették Önnek naponta a Vörös bogót, holott annak idején előfizetett rá. Áttérünk nyomán az Arad Municipiumi Postahivatal kivizsgálta az ügyet, s megállapitotta, hogy a panasz megfelel a valóságnak. Munkája elhanyagolásáért Ivan G. postakézbesitő megróvásban részesült. Remeljük, azóta Önnek nincs kifogása a lapkézbesitéssel szemben.

SERESTELY JULIANNA, ARAD (Memorandului 13). Érdeklődéssel olvastuk *Köszöntő augusztus 23-ra* cimü versét, amely az erre az ünnepre érkezett más levelekkel együtt ujabb bizonyság, mily sokat jelent olvasóink, levelezőink, hazánk minden honpolgára számára Románia felszabadulásának napja. A mondanivaló azonban — versről lévén szó — megfelelő müvészi formát is feltételez, s ez utóbbi egy kissé elmarad a közölhetőség kivánalmaitól. Tanácsoljuk, hogy irodalmi próbálkozásaival forduljon a Tóth Árpád irodalmi körhöz. Konkrét, közügyekkel foglalkozó leveleit, hireit, tudósitásait természetesen mi is szivesen fogadjuk.

S. I.

Nemrég tért vissza a törcsvári pihenő- és kiképzőtáborból az a tiz Arad megyei szakiskolás, aki az országos szakmai versenyeken dijat nyert. A Brassó közelében lévő, a haza történelmét idéző helyeken eltöltött két hét alatt a jövendő szakmunkások ideológiai-politikai kiképzésen, üzemlátogatásokon, találkozókon is részt vettek.

H. T.

GAZDAG, HATÉKONY PROGRAM A DOLGOZÓK MUNKA- ÉS EGÉSZSÉGVÉDELMÉNEK JAVÍTÁSA ÉRDEKÉBEN

A X. pártkongresszus határozatainak értelmében a termelőerők fejlesztését célzó intézkedések keretében jelentős helyet foglalnak el az alkalmazottak munka- és egészségvédelmét szolgáló feladatok, tennivalók, amelyek pártunknak az ember iránti gondoskodását tükrözik.

A megyénk gazdasági fejlődésében az utóbbi években végbement minőségi változások, valamint az alkalmazottak munka- és egészségvédelmére forditott hatalmas összegek hatására jelentős mértékben javultak a munkakörülmények gazdasági egységeinkben. De a munka- és balesetvédelem, valamint az egészségvédelem terén elért eredmények nincsenek arányban az erre forditott pénzügyi-anyagi alapok értékével.

A munka- és balesetvédelem, valamint a dolgozók egészségvédelmének általános javitása, az ilyen irányu tevékenység magasabb szintre való emelése érdekében közös munkaértekezletet tartott a Szakszervezetek Arad Megyei Tanácsa Végrehajtó Bizottságának bürója, valamint az Arad Megyei Néptanács megfelelő szakigazgatóságainak — a Megyei Egészségügyi Igazgatóság, a Megyei Egészségügyi Felügyelőség, a Munkaügyi és Társadalombiztositási Igazgatóság, a Munka- és Balesetvédelmi Felügyelőség — képviselői. Tüzetesen elemezték megyei szinten a munka- és balesetvédelemben, illetve a dolgozók egészségvédelmében fennálló helyzetet. Az elemzés alapján, a Minisztertanács és a Szakszervezetek Általános Szövetsége Tanácsa Végrehajtó Bizottságának közös ülésén jóváhagyott program értelmében dolgoztak ki gazdag, hatékony akciótervet. Ebben az év hátralévő öt hónapjára a többi között a következő tennivalókat jelölték ki:

— Szakemberekből álló bizottságok ellenőrzik valamennyi vállalatban a munka- és balesetvédelem valamint az egészségvédelem, az orvosi szolgálat helyzetét és megfelelő utmutatásokat adnak — ott ahol erre szükség lesz — a helyzet gyökeres javitása érdekében.

— Uj ismeretekkel vértezik fel mindazokat, akik a vállalatokban a munka- és balesetvédelemért felelnek, azért, hogy a jövőben a közvetlenül a termelésben dolgozók ilyen irányu kiképzése hatékonyabb legyen.

— Az iparvállalatok koncepciótervező osztályain kutató munkat végeznek uj, munka-, baleset- és egészségvédelmi eljárások, megoldások kidolgozására és gyakorlati alkalmazására.

— Az uj ipari objektumok átadásánál fokozott igényességgel ellenőrzik: miként biztositották a munka- és balesetvédelmi, valamint az egészségvédelmi feltételeket és ha hibát, mulasztást tapasztalnak, kötelezik a kivitelezőt a hibák azonnali kijavitására, illetve a mulasztások pótlására.

— Az olyan aradi vállalatokban, ahol megmunkáló gépeket, gépi berendezéseket (Szerszámgépgyár Vagongyár, Mezőgazdasági Gépeket Gyártó, Szerelő és Javitó Vállalat) készitenek, megszervezik a szigoru ellenőrzést annak érdekében, hogy csakis olyan termék kerüljön ki a gyárból, amit előirás szerinti müszaki-biztonsági szerkezettel láttak el.

— Valamennyi iparvállalatban üzembe kell helyezni a szellőztető és légkondicionáló berendezéseket, tökéletesiteni kell azokat és növelni kell hatásfokukat.

— A tanügyben gondoskodni kell arról, hogy az inasiskolákban, szakliceumokban, müszaki- és mesteriskolákban megfelelő szinvonalon végezzék a munka- és balesetvédelmi oktatást.

— Figyelembe véve a vállalatok sajátosságait — azt, hogy egyes helyeken az alkalmazottak többsége nő — ott, ahol ezt még nem szervezték meg (a volt Teba gyárban, a Vörös Trikó gyárban, a Libertatea gyárban, a Refacerea Konzervgyárban és a Készruhagyárban), naponta. 12—14 óra között nőgyógyászati szakrendelő fog müködni. A többi vállalat nődolgozói elsőbbséget élveznek a Poliklinika megfelelő szakrendelőiben.

— A municipiumi Poliklinika szakrendelőinek programját ugy állitják össze, hogy a szakorvosok munkaidejük első, nagyobbik felében a vállalatok alkalmazottainak a rendelkezésére álljanak. A megye városaiban lévő poliklinikákon is hasonlóképpen alakitják majd ki a szakrendelők programját.

— A felettes szervek segitséget kérik (és megfelelő anyagi eszközöket), hogy az aradi kórházban külön osztályt létesitsenek az ugynevezett szakmai megbetegedések gyógyitására.

— Szervezési és egyéb intézkedésekkel javitják az egészségügyi-orvosi szolgálatot a szakmai tanonciskolákban.

Az emlitett és más közösen elhatározott intézkedések gyakorlatba ültetése (valamennyi intézkedés határidejét is megszabták) ugy vélem: már a közeljövőben éreztetni fogja pozitiv hatását és igy megvalósithatjuk azt, hogy ipari vállalatainknak müszaki fejlődésével párhuzamosan azonos szinten javuljanak a munka- és életkörülmények, biztonságosabbá váljék a termelőmunka és korszerüsödjék a dolgozók egészségvédelme.

STANA DUMITRU mérnök,
az Arad Megyei Munka- és Balesetvédelmi Felügyelőség főinspektora

TUDÓSÍTÁSOK • PILLANATKÉPEK • BESZÁMOLÓK • FOTÓRIPORTOK • JEGYZETEK • HÍREK • ÚTLEÍRÁSOK • HUMOR

VL Magazin

A tudomány a környezetvédelem szolgálatában

Napjainkban egyre nagyobb aggodalommal tölti el az emberiséget a környezet szennyeződése, ez a viszonylag ujkeletü, de rendkivül veszélyes jelenség. Bolygónk egyre nagyobb területei váltak pusztasággá, Európában és Amerikában pedig számos nagy folyam állatvilágát már most teljes pusztulás fenyegeti. Az óceánok vizét is gyakran szennyezi „fekete áradat" — zátonyra futott hatalmas tankhajók kiömlött olajszállitmánya. Ugyanakkor a nagy világvárosokat olykor teljesen ellepő sürü köd számos ember halálát okozza. Londonban például 1952-ben körülbelül 4 ezer ember vesztette életét néhány nap alatt az ugynevezett „smog" (köd és füst keveréke) következtében. Tokió 1966-ban 154 napon át szenvedett a füsttől és ködtől terhes levegő miatt. A környezet szennyeződését azonban nemcsak az ember, nemcsak az állat- és növényvilág sinyli meg: Velencében, Kölnben és számos más nagyvárosban például a légkörben lebegő vegyianyagok hatására sok nevezetes történelmi emlékmü megrongálódott.

A világ riadót fujt és egyre nyomatékosabban kérdezi: mi a teendő?

A tudósok egyöntetü véleménye szerint az iparositás a jelenkori haladás fő tényezője, de a modern technika szüntelen fejlődése ugyanakkor létrehozza a környezet nagyarányu szennyeződésének a feltételeit. Az Amerikai Egyesült Államokban például 214 millió tonna ártalmas anyag került 1968-ban a levegőbe.

Az Egyesült Nemzetek Szervezetének főtitkára 1968-ban a közgyülésben hangsulyozta, hogy széles körü nemzetközi együttmüködéssel kell csökkenteni és megelőzni a környezet szennyeződését. Az amerikai Onaway Michiganban 1970-ben megtartott ENSZ-értekezleten programot dolgoztak ki, s abban többek között előirányozták nemzetközi környezetvédelmi törvények elfogadását, statisztikai adattár felfektetését a szennyeződés, a müszaki segitségnyujtás stb. alakulásáról. A svéd fővárosban 1972-ben ujabb környezetvédelmi ENSZ-értekezletet rendeznek.

Az államok kormányai jelentős anyagi alapokat forditanak a szennyeződés leküzdésére. Németország Szövetségi Köztársaságában például tavaly körülbelül 137,3 millió márkát költöttek, az idén pedig 243,2 millió márkát irányoztak elő erre a célra. Az USA elnöke üzenetben kérte fel a kongresszust, hogy szavazzon meg 12 milliárd dollárt környezetvédelmi kiadásokra. Egyelőre Japán az egyedüli ország, amelyben büncselekménynek számit a környezet szennyezése és 14 ilyen törvény van érvényben.

Ugyanakkor a tudósok világszerte átfogó kutatásokat folytatnak a szennyező anyagok kémiai-fizikai jellegzetességeinek, az emberre gyakorolt hatásuknak minél alaposabb megismerésére. Ugyanigy kutatják a szennyező anyagok hatását a növény- és állatvilágra, az anyagi javakra, tanulmányozzák, milyen módszerekkel küzdhetnek legeredményesebben ezekkel az anyagokkal szemben.

Országunk is megkülönböztetett figyelmet fordit a környezetszennyeződés megelőzésére és leküzdésére. Nagy összegeket fordítunk minél tökéletesebb gázszürő-, szennyviztisztitó- és olyan berendezések előállitására, amelyek felfogják az ártalmas anyagokat. Ebből a célból elsődleges kutatási programot dolgoztak ki.

A Vegyipari Minisztérium 50 modern felszerelésü laboratóriumot és egy ilyen müszaki profilu központi egységet létesitett. A slatinai Aluminiumüzem például az első szakaszban 120 millió lej beruházást kapott olyan berendezésekre, amelyekkel csökkenthető a légkörbe kerülő fluórhidrogén mennyisége. A román tudósok komoly erőfeszitéseket tesznek a környezet szennyeződésének korlátozására, s ebből a célból elemzik az üzemekben alkalmazott gyártási folyamatokat, felülvizsgálják a hőmotorokat és a tüzelőberendezéseket. Románia Szocialista Köztársaság Akadémiájának környezetvédelmi bizottsága most dolgozik a világ első olyan térképén, amely hazai viszonylatban kimutatja a szennyeződési forrásokat és amely minden bizonnyal valamennyi szakembernek hasznos utmutatásul szolgál majd a szennyeződés elleni küzdelemben. A tudósok figyelmének középpontjában olyan berendezések és technológiai eljárások kidolgozása áll, amelyekkel minél jobb eredmények érhetők el a levegő és a viz tisztitásában. A mai berendezésekkel és eljárásokkal már 90—95 százalékos hatékonyság realizálható. A számos ilyen vonatkozásu technikai ujdonság közül megemlithetjük az izzó koksz szárazhütését, a kéndioxidnak, valamint a nitrogén- és foszfortrágya gyártásánál keletkező ammóniának a feldolgozási folyamatát, a forró gőzök és más ártalmas anyagok felfogására alkalmas gépi szellőztető eljárást és berendezést. A régebbi berendezéseket ugyanakkor korszerüsitik, hogy megfelelhessenek az ipari termelés növekedése nyomán előállt uj feltételeknek.

Említést érdemelnek még természetesen a szennyvizek tisztitásához használt vegyszerek, a modern gázszürőberendezések és más ilyen felszerelések. Mindezek egyaránt azt tükrözik, hogy a tudományos dolgozók fokozott erőfeszitéseket tesznek annak a káros jelenségnek a leküzdésére, amelyet — visszás módon — maga a civilizáció okozott az emberiségnek.

C. PAVEL

INNEN-ONNAN

A Fehér megyei Arieşeni község közelében nemrég rendkivül érdekes jégbarlangot fedeztek fel. A kis méretü barlang, amelyben igen változatos jégalagzatok láthatók, valóságos kristálytani muzeumnak számit.

☆

A szakemberek megállapitották, hogy Hargita és Kovászna megye világviszonylatban is a leggazdagabbak közé tartozik ásványvizben. A két megyében 4000, különböző vegyi sajátosságu, gyógyhatásu ásványvizforrás található. A leghiresebb a borszéki Apemin vállalat központi forrása, amelynek napi hozama meghaladja az 500 000 litert.

☆

Ioan Rusu, Livezile falubeli nyugdijas, aki az ország egyik leggazdagabb régiséggyüjteményével rendelkezik, nemrég bejegyeztetett egy találmányt az Állami Találmányi Hivatalnál. Ioan Rusu olyan helioterápiai készüléket szerkesztett, amelynek segitségével a napozó embert egyenletesen és fokozatosan érik a napsugarak, s nem fenyegeti a napszurás veszélye. A készülék forgó födéme alatt egyidejüleg nyolcvanan napozhatnak.

☆

Atanasie Ciorlăuş marosvásárhelyi mérnök a Kolozsvári dr. Petru Groza Agronómiai Intézetben nemrég védte meg doktori tézisét, amelynek tárgya egy igen aktuális probléma, nevezetesen a gyom vegyszeres irtása a kukoricavetéseken, különösen az esős években, amikor a gépi kapálás nem lehetséges. Dolgozatának nagy részét a tordai mezőgazdasági állomáson folytatott kisérletek eredményeire alapozza. Különös érdeklődést keltett az a tény, hogy a mezőgazdasági állomás kukorica vetéseinek 70 százalékán általánositották az atrazinos kezelést, s igy megoldottnak tekinthető a gyomok leküzdésének problémája, miközben 32 százalékkal nőtt a kukorica hozama. Egyébként az állomás átlaghozama az utóbbi öt évben 5 000 kg volt hektáronként.

☆

A felső-paleolitikumból származó emberi települések nyomaira bukkantak a békási és a Piatra Neamţ-i muzeum régészei a Beszterce völgyében, a stejarului erőmü gyüjtótaván felül. Az ásatások során sok égetett agyagedény, vas- és bronzszerszámok, illetve ékszerek, kultikus tárgyak kerültek napvilágra. A lelet tanusága szerint a sürün lakott videk őslakossága pásztorkodással foglalkozott és kapcsolatai voltak a jelenlegi Moldva és Erdély területén élt törzsekkel.

ÚJABB RÉGÉSZETI FELFEDEZÉSEK

Közismert, hogy Vladimirescu község határában a Mondorlak felé vezető vasutvonal hosszában már folyik a mütrágyagyár épitése. Uj ötéves tervünknek ez a fontos létesitménye a mezőgazdasági növények terméshozamának növekedését fogja elősegiteni. Ezen tulmenően azonban a történelem, a régészet, átvitt értelemben az aradi muzeum is nyer az épitkezés folyamán.

— Hogyan?

— Gyakran fordul elő, hogy mind a városban, mind a megyében végzett különböző földmunkálatok alkalmával, több régészeti tárgy kerül felszinre a föld mélyéből. Ez alkalommal az uj gyár csatornázási munkálatai közben bukkantak rá az ott dolgozók számukra különös tárgyakra, melyeket gondosan kiszedtek a földből, majd megmutatták a munkatelep vezetőinek is.

Ezt követően nemsokára csengett a muzeumban a telefon. Kérték, hogy jöjjön ki valaki a szakértők közül, mert ugymond „valami régi dolgokat találtak". Tudatában voltak annak, — és ez a fontos —, hogy ilyesmi csak a muzeumot érdekli, neki jelent értéket!

A kiszállás nem késett és a látottak alapján a tudományos következtetés sem marad el...

Az aradi sikság tele van a népvándorláskori III.—X. századi régészeti anyaggal, de emellett a helyi őslakosság településeinek a nyomait is megtalálhatjuk. A jelen esetben is ugyanazon a területen, de más-más helyen időszámitásunk utáni III.—IV. századbeli emberi településre, majd az itt áthaladó avar népvándorlók két egymás mellett lévő sirjára találtak rá.

A település esetében a lakott hely földelszineződése révén és a kavicsokból, jól meg lehetett állapitani, hogy ott egysorban a kiásott földsánc hosszában több, félig a földbe ásott kunyhó létezett. Innen temérdek agyagedénytörmelék, égetett földtapasz, egy római ezüst pénz és egy nagy talpas cserépedény került elő. Ez utóbbit is darabokban szedték ki a földből az ott dolgozó munkások, de vigyáztak arra, hogy annak minden része előkerüljön és azóta a muzeum rekonstruáló mühelyében már össze is állitották. Rövidesen kiállitás anyagát fogja képezni.

Az ásatási munkálatok közben, mint már emlitettük két sirhelyre is rátaláltak. Ismerve a különböző népek temetkezési szokásait, valamint az elporladt csontvázak mellett talált tárgyak birtokában (egy 80 cm hosszu vasfal, egy vastőr és egy bronzból vert szijcsat) megállapitást nyert, hogy a VII. századbeli harcközben elesett avar népvándorló sirjáról van szó.

Kiterjedtebb helyszini ásatás esetén bizonyára több más tárgy és több sir is előkerült volna — ugyanigy a fennebb tárgyalt település esetében is —, de erre sajnos nem volt lehetőség.

A kezdeti eredmény igy is kielégitő. Reméljük, hogy a folytatása következik, ugyanis az épitendő gyár földmunkálatainak még csak a kezdeténél tartanak. És még valami lényeges: teljes megértést találtunk Benedict Stanciu főmérnöknél és I. Albuleanu mérnöknél, a munkatelep vezetőinél, akik továbbra is elősegitik a muzeumot abban, hogy megmentsék a feltárt történelmi-régészeti anyagot. Nagyrészt nekik lehet köszönni, hogy Arad megye régészeti térképére ujabb zászlócska került.

KISS MIKLOS

Predeali látkép.

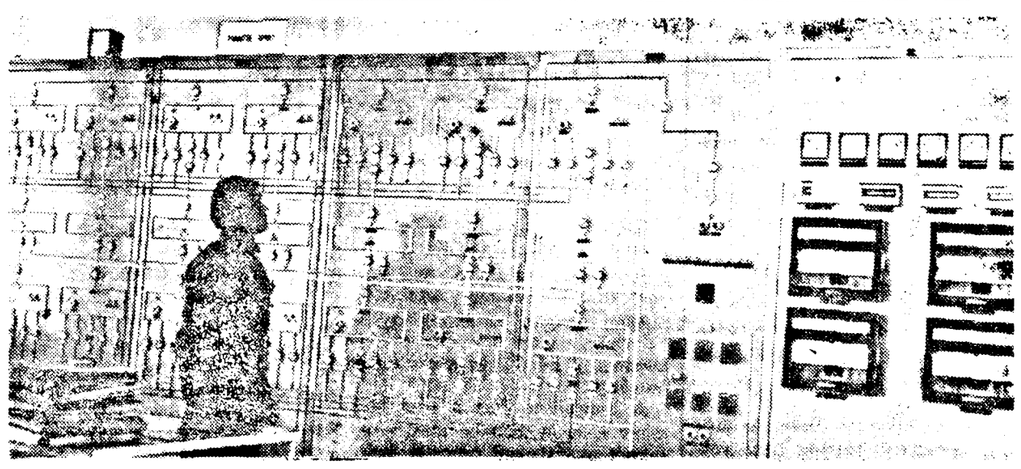

Az uj Vizmüvek vezérlőtáblájánál. (CANCIU MARCEL felvétele)

Aradi séták

A vastuskó

A városunkat felkereső turistákat, de a helybelieket is foglalkoztatja Arad egyik érdekessége, a vastuskó. Szinte mindenki tud valami mondát erről a különös emlékről. A „vaslakat" — sokan igy nevezik — ma is az eredeti helyén áll.

Tudományosan először Toth Béla, a ritkaság- és furcsasággyüjtő foglalkozott vele. 1907-es kiadásu könyvében igy irja le: „A járdaszinttől körülbelül egy méterrel magasabban kialakitott sarokfülkéjében, 60 cm magas fatörzs látható, melynek két, lefürészelt végü ágcsonkja van. Felületét mintegy száz kovácsolt vasszeg boritja aránylag egyenletes elosztásban. A kis fülkét vizszintesen 90 cm hosszu vaspánt zárja le, melynek bal oldali végén klasszicizta diszitésü, nagy méretü hamis lakat függ".

A tuskó történetét, részben, ugyancsak Toth Béla deritette ki. Winkler József 1815-ben, klasszicista stilusban házat épittetett az akkori Nagyhid utca sarkára. Megbizta Heim Moric temesvári lakatost „hogy ujonnan épült házának e célra szánt fülkéjébe készitse a bécsi vastuskó mását".

A tuskót 1912-ben a céhvilág egyik szakértője, Borsody Bevilaqua Béla is tanulmányozta.

A hagyomány ugy tudta, hogy a remeklő lakatoslegények egy szeget szoktak a tuskóba beverni, annak jeléül, hogy a „büvös" lakatot nem tudták kinyitni.

Károly Sándor 1935-ben „A vaslakat legendája cimü cikkében olyan mondaváltozatot közöl, hogy Winkler József, öreg korában kiült a ház elé és azzal biztatta a környékbeli gyerekeket, hogy ha kinyitják a lakatot, övék lesz a ház.

E sorok irója azt a mondaváltozatot hallotta, hogy a céhlegények a különböző alaku szegekkel azt jelezték, hogy milyenek a megélhetési viszonyok és a mesterek, hogy bánnak a segédekkel.

Kormos Sándor 1904-es közlése szerint, a városban másutt is volt vastuskó.

1970-ben jelent meg Uzsoki András A vastuskóról cimü tanulmánya. Az ismert nevü régész időjárás viszontagságai annyira megrongálták alsó kétharmadát, hogy felfalazták a fülkét a jelenlegi magasságig. Feltételezhető, hogy a vastuskó alsó része még bent van a falban, de az is elképzelhető, hogy megrongálódott részét levágták, és az épen maradt felső részt helyezték a felfalazott, megkisebbitett fülkébe" — mondja Uzsoki András.

Valóban, a kutató megfigyelése helyes, mert a házat 1936-ban és 1963-ban tatarozták. A tuskó, mai számba vesz minden, még létező tuskót, igy az aradit és a temesvárit is. Érdekes megállapitása, hogy az aradi tuskó csak egy része az egykori eredetinek. „Ha a járdaszinttől számitjuk magasságát, akkor az kb. 160-170 cm lenne, mely az ismert tuskók átlagos magasságának felel meg. Valószinünek látszik feltevésünk, hogy az formájában, ennek a legutóbbi átalakitásnak a nyomát viseli.

Meggondolkoztató Uzsoki András végső következtetése a vastuskóról. Szerinte, valamennyi a bécsi tuskó kései utánzata (a XIX. század elejéről) és mindenik üzleti cégér, bolti reklám, esetleg, mint például a temesvári, céhjelvény volt.

Szerinte egyik sem „alkalmi" munka, hanem szakemberé és a szegeket is „egyszerre", a tuskó felszerelésekor verték be. És szinte mindenikhez a „büvös lakat" mondája füződik.

Emliti, hogy egyes tuskókról azt a mondást terjesztették, hogy lovat kötöttek hozzá. (Az aradiról Károly Sándor emlit hasonlót.) Uzsoki a régi városközpont határát jelölő jelzőfából, cövekből próbálja levezetni a vastuskók eredetét. Számos külföldi szerzőt idéz, akik az őskori bálványokig vezetik vissza a tuskókat, illetve „pántos" vagy „ágas-törzseket".

Mondanunk sem kell, hogy ezzel a „tuskó"-kérdés még nem véglegesen lezárt. A tudományos kutatásban, akárcsak az életben, egy nem várt uj adat, vagy uj dokumentum, meglepő fordulatot hozhat.

FICZAY DÉNES

AFORIZMÁK (8.)

VIZSZINTES: **1. Lucian Blaga román költő és filozófus (1895—1961) aforizmája: „Kivánhatsz valamit annyira erősen és gyötrelmesen, hogy amikor beteljesedik, nem is tudsz örülni neki:..."** 15. Egy mozgás utja. 16. S. 17. Nálunk disznövényként termesztett növény. 18. Egyik európai folyó mellékéről való. 19. Kereskedelemben használt kifejezés 21. Észak, más nyelveken. 22. Egyfajta müvészeti alkotás. 23. Szibériában. 25. Vissza: ...-szigetek, más néven Barátság-szigetek, királyság Polinéziában. 26. Rövid korszak! 28. Éktelen déligyümölcs. 29. B. N. 30. Alma-... 31. Hónap — németül. 33 Azonos betük. 34 Volt — latinul. 36. Téli egynemü hangzói. 37. Kés része. 38. Arab hirügynökség röviditése. 40. Származás. **41 Kossuth Lajos (1802—1894) mondása: „Vezérré az ember nem maga teszi magát a közvéleményben,..."** 43. Mint a vizsz. 36. 44. Elrendez valamit. **46.** Páncélszekrény. 47. Többekre vonatkozó kérdés. **48.** A derékszögü háromszögben a szöggel szemben lévő befogó és az átfogó aránya. 49. Nem egyedül. 50. Jól — latinul. 51. A Volga-menti Kalinyin város régi neve. 52. Adott,... egy pofont. 53. Italod. 54. Férfinév, néhol faluhelyen. 56. Személynévmás. 57. Hajlitott fából készült szék,... -szék, fon. 58. Azonos betük. 60. Autonóm terület Kinában. 62. Nagyon vigyáznak rá. 64. Sárga szinü fém. 66. Felirja egy kartotékra. 69. Volt helye elég. 71. Őrséget áll. 73. Ábrándozó tekintet. 74. Őrhely.

FÜGGŐLEGES: 1. Verdi-opera cime. 2. Izgul. **3.** A francia forradalom egyik vezetője volt, ék. f. 4. Hust köt a csontjához. 5. Négylábu hüllőféle. **6.** Egyiptomi Napisten. 7. Nem hagyták, hogy fázzon a kezem a hidegben. 8. Őskorszakból megkövült állapotban fennmaradt. 9. Nemzetség, régi kelta szóval. 10. Vissza: király — franciául. 11. Sebe egynemü hangzói. 12. Visszhangosan, erősen szól. 13. Női név. 14. Kiszabott,... büntetés. 19. Ilyen uton is megy a vonat. 20. Toll — angolul. 24. Háziállat. 25. Névelős talppont. 27. Ezt csapnak, ha „zür" van. 29. Kelta eredetü brit néptöredék leszármazottai Franciaországban, kiváló hajósok és halászok. **31. Lenin egyik megállapitása: „A nép tengerében mi, kommunisták csak egy csepp vagyunk, de amelyben...".** 32. Egyik labdajáték — románul. 34. Fák levelein is látható. 35. Régimódi rövidités cimzésnél. **39.** Világos — románul. 40. Táplálni. 41. Ellentétes kötőszó. 42. Felfogtam ésszel. 43. Fiatal szarvasmarhát. 45. G. I. V. 47. Autó részére. 49. Régi fegyver. 50. Idegen férfinév. 52. „Erre" áll, ha felgyógyul. 53. Dickens irói álneve volt. 55. Ujságban sok van. 57. Három — oroszul. 59. Könyörgő. 61. A sivatag hajója. 62. Gyenge jegy az iskolában. 63. Filmkomikuspár egyike. 65. Fal — románul. 67. ...-zug. 68. Férfinév, ék. f. 70. Összevissza árt. 72. Z. I. 74. Vonó fele.

☆

MEGOLDÁS: Az Aforizmák (7) megfejtése: Vizszintes: 1: ...az nincs bebizonyitva; 42: ...amelyek sebzetten születnek; 84: ...magára gyujtja a házat.

☆

Az augusztus 7-i lapszámunkban közölt Aforizmák (7) helyes megfejtőinek névsora: Antalffy Katalin, Álda Anna-Mária, Áron Lili, Ciocan Annamária, Czunya Kornélia, Dragan Ilona, Engel Ottilia, Farkas Magda, Győrffy Mária, Györkös Lajos, Hajós Izabella, Huszágh Anna, Jantó Margit, Láng István, Markó Henrietta, Márton Erzsébet, Méhész Jenő, Mészáros Béla, Mutnyánszky Józsefné, Őrfi Erzsébet, Pálinkás Margit, Rónai Rozália, Stern Mária, Szatmári Lujza, Szobolát Ferenc, Toduţa Irina, Weisz Zsuzsa (Arad), Csepella János (Pécska), Dunay Ferenc (Iratos).

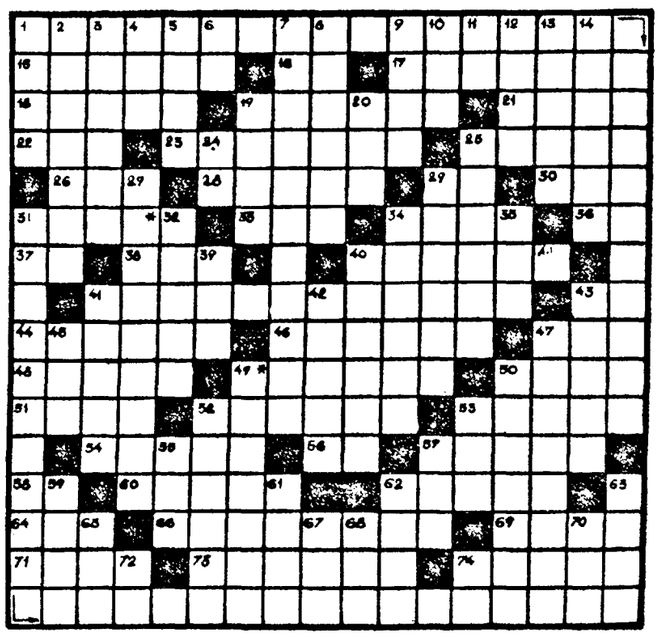

NEMZETKÖZI ÉLET

Rendezvények Románia fasiszta iga alóli felszabadulásának 27. évfordulója alkalmából

Moszkva

Az ARLUS küldöttsége, amely élén Maria Grozával, a Nagy Nemzetgyülés alelnökével, az Országos Nőtanács alelnökével, az ARLUS-főtanács Bürójának tagjával, részt vesz a Románia fasiszta iga alóli felszabadulásának 27. évfordulója alkalmából rendezett ünnepségeken, augusztus 19-én a moszkvai 1. számu csapágygyár dolgozóinak vendége volt. A küldöttség részt vett az országunk nemzeti napja tiszteletére rendezett ünnepi gyülésen.

Pjotr Gyikarjov, az üzem pártbizottságának helyettes titkára hangsulyozta a román nép kiemelkedő sikereit, a román—szovjet baráti és együttmüködési kapcsolatokat, gratulált a román népnek országunk nagy ünnepe alkalmából és ujabb munkasikereket kivánt neki.

Maria Groza felidézte a 27 évvel ezelőtti eseményeket, ismertette a hazai szocialista épités fontosabb szakaszait, Románia külpolitikáját, hangsulyozta a Szovjetunió és Románia baráti kapcsolatainak és együttmüködésének szüntelen fejlődését.

Az ünnepi gyülés hangversennyel ért véget.

Hasonló összejövetelek voltak más moszkvai vállalatokban és intézményeknél is.

Csehszlovák SZK

Augusztus 23-a tiszteletére a Csehszlovákiai Nemzeti Front Központi Bizottságának meghivására Teodor Haș, hazánk prágai nagykövete látogatást tett Indrichuv-Hradec rajonban. A román nagykövet találkozott a helyi párt- és állami szervek, tömegszervezetek képviselőivel, dolgozókkal.

Nagykövetünk ismertette a pártvezette román nép történelmi vivmányait, a 27 szabad esztendőben elért sikereket az anyagi és a szellemi tevékenységben.

A Jitka textilgyár dolgozóival és a chumi lakosság képviselőivel való találkozókon a helyi állami szervek a megtekintett városok lakosainak nevében üzenetet adtak át a román nagykövetnek, s ebben melegen üdvözlik a román népet Románia nemzeti napja alkalmából, s ujabb sikereket kivánnak neki a sokoldaluan fejlett szocialista társadalom épitésében.

Vietnam DK

Román filmbemutató volt Hanoiban hazánk felszabadulásának 27. évfordulója tiszteletére.

Jelen volt Vu Quoc Uy, a Külföldi Kulturkapcsolatok Bizottságának ideiglenes elnöke, Nguyen Duc Quy helyettes müvelődésügyi miniszter és más hivatalos személyek.

Az évforduló alkalmából baráti nagygyülés zajlott le a hanoi Trucson kisipari szövetkezetben. Felszólalt a szövetkezet elnöke és Románia hanoi ideiglenes ügyvivője. Mindkét szónok hangsulyozta a román nép sikereit a felszabadulás óta, a két ország szolidaritását és testvéri barátságát, valamint a vietnami népnek nyujtott sokoldalu román segitség jelentőségét.

Ciprus

A nikosziai Sztrovolosz klub termeiben, augusztus 23 tiszteletére az EDON ifjusági szervezet és a hazánkban tanuló ciprusi egyetemi hallgatók csoportja román kulturestet rendezett.

Ion Anghel, Románia nikosziai ügyvivője az 1944. augusztus 23-i felkelés jelentőségét méltatta és ismertette a román népnek a fasiszta iga alóli felszabadulása óta eltelt 27 év folyamán elért nagy vivmányait.

Japán

A Japán—Románia Baráti Társaság és az Aszahi napilap égisze alatt Tokióban ünnepi gyülést tartottak Romániának a fasiszta iga alóli felszabadulásáról, a küszöbön álló évforduló alkalmából. Iosif Gheorghiu, hazánk nagykövete beszédében taglalta az 1944. augusztus 23-i felkelés jelentőségét és a román népnek a szocialista épitésben elért sikereit.

Shoszaku Aiba ujságiró, a tokiói egyetem lektora a szocialista Románia külpolitikáját méltatta és ismertette a hazánkban tett utazása során szerzett benyomásait, Yuszi Kuri rendező pedig a román tengerparton tett látogatásáról beszélt.

Befejezésül román rövidfilmeket mutattak be.

Olaszország

A bukaresti egyetemi diákok kulturházának „Doina" folklóregyüttese Magliano Sabino helységben zárta olaszországi vendégszereplését. A román nép közelgő nemzeti ünnepe — augusztus 23 — jegyében lezajlott népdal- és néptánc-müsor szép sikert aratott, a nézők ezrei lelkesen megtapsolták a fiatal mükedvelők előadását.

Az olasz rádió-televizió teljes egészében közvetitette az előadást.

Egyesült Arab Köztársaság

Az augusztus 23-i ünnep alkalmából rendezett ünnepségek keretében Alexandriában román dokumentumfilmeket mutattak be. Az előadást végignézték helyi hivatalos személyek és az alexandriai román konzulátus több tagja. A filmek elnyerték a közönség tetszését. Ez alkalommal az alexandriai rádió román népzene-müsort sugárzott.

Az alexandriai rádióállomás egyszersmind méltatta augusztus 23 jelentőségét és Romániának a felszabadulás után kivivott sikereit.

A leszerelési bizottság ülése

A genfi leszerelési bizottság folytatja a vitát egy a bakteriológiai (biológiai) fegyverek és a mérgező anyagok tökéletesitésének, termelésének és felhalmozásának betiltását célzó megállapodás-tervezet véglegesitéséről. Ezzel kapcsolatban az el nem kötelezett országok egy csoportja, köztük Jugoszlávia, Svédország, Mexikó, Marokkó, Nigéria, Brazilia, India, Pakisztán munkadokumentumot terjesztett elő, amely javasolja az emlitett kérdéssel kapcsolatban benyujtott tervezet módositását.

Az el nem kötelezett országok javaslatai lényegében a következőek: Elvként kell lefektetni az összes vegyi fegyverek maradéktalan betiltását, szem előtt tartva az összes országok érdekelt a békés természetü vegyészeti kutatások és alkalmazások területén; a részvevő államok kötelezzék magukat, hogy jóhiszemü tárgyalásokat folytatnak az összes vegyi fegyverek teljes betiltását célzó megegyezés érdekében, és kooperálni fognak a tudományos vivmányok fejlesztéséért és hasznositásáért a bakteriológia területén, a betegségek megelőzéséért és egyéb békés felhasználásukért; érvényesitik azt az elvet, miszerint a leszerelés megvalósitása révén megtakaritott alapok jelentős részét a gazdasági és társadalmi fejlesztés céljaira forditják, különösen a fejlődő országokban.

Dél-Vietnamban fokozott erővel támadnak a hazafiak

A dél-vietnami hazafias erők fokozzák harcukat az amerikai-saigoni csapatok északi objektumai ellen — irják a hirügynökségek. A France Presse szerint kedden és szerdán több mint 24 órán át folytak a harcok a Caroll-támaszponttól, a saigoni 1. gyalogsági hadosztály második ezredének főhadiszállásától mindössze 4 kilométerre. A saigoniak támogatására az amerikaiak tüzérséget, több helikoptert és bombázókat vetettek be.

A hazafiak ezzel párhuzamosan támadást intéztek a Fuller amerikai-saigoni támaszpont ellen is, 200 méterre megközelitették a bázist, közelharcot vivtak az ellenséggel, nagy ember- és anyagveszteségeket okozva neki.

A Felszabadulás hirügynökség jelentése szerint a Quang Da tartományban harcoló hazafias erők julius folyamán több mint 1380 amerikai-saigoni katonát tettek harcképtelenné, 79 katonai járművet semmisitettek meg, három nagy üzemanyag-raktárt robbantottak fel és jelentős mennyiségü katonai felszerelést zsákmányoltak.

☆

A dél-vietnami My Tho tartományban julius hónapban több mint 80 000 ember vett részt a saigoni diktatura ellen rendezett akciókban. Az akciók részvevői a Thieu-rendszer 30 ugynevezett stratégiai falujából üzték el a saigoni adminisztráció embereit, felszabaditva az ott élő családokat.

A tőke világából

Az Argentinai Statisztikai Intézet adatai szerint az argentin főváros aktiv lakosságának 6,3 százaléka munkanélküli.

Szakértők ugy vélekednek, hogy az adatok nem fedik a valóságot, mert a foglalkoztatottak közül is sokan csak heti egy órát dolgoznak, s valójában a fővárosi részleges és teljes munkanélküliek száma 650 000, ami az aktiv lakosság 14 százalékának felel meg.

A legtöbb a munkanélküli az ifjuság soraiban.

★

Öt hónap óta a római Pattanella vállalat 400 munkása nem hagyta el a gyár területét tiltakozásul az ellen, hogy a gyárigazgatóság elhatározta a termelés csökkentését és az alkalmazottak egy részének elbocsátását.

★

Az Uruguayi Munkások Országos Konvenciójának felhivására több ezer ipari munkás, kereskedelmi és banktisztviselő és közuti szállitási dolgozó lépett sztrájkba. A sztrájkolók fővárosi nagygyülésükön a rendkivüli állapot beszüntetését, az elbocsátott munkások visszavételét és az életkörülmények javitását követelték.

★

Venezuelában különbizottság alakult az Orinoco Mining amerikai bányatársaságnál 56 nappal ezelőtt kirobbant munkakonfliktus kivizsgálására. A társaság munkásai ugyanis sztrájkba léptek, béremelést és elbocsátott társaik visszavételét követelve.

A Chilei SZP KB plenáris ülése

Befejezte munkáját a Chilei Szocialista Párt Központi Bizottságának plenáris ülése. Az erre vonatkozó közlemény szerint a plénum taglalta az ország politikai és gazdasági helyzetét és felbecsülte a népi egységkormány munkáját.

A Szocialista Párt a népi kormány nemzeti felszabadulási programját akadályozni próbáló belső és külső reakció fokozódó merényletei kapcsán ugy vélekedik, a jobboldal és az imperializmus támadására csak ugy lehet megfelelőképpen visszavágni, ha meggyorsitják a forradalmi átalakulások folyamatát. Amint a dokumentum rámutat, gyors ütemben növelni kell a társadalmi tulajdont, társadalmi tulajdonba kell venni a monopolista vállalatokat és más fontos gazdasági szektorokat. A dolgozóknak haladéktalanul részt kell venniük a szocializált iparvállalatok ellenőrzésében és vezetésében. A plénum egyébként ugy vélekedett, a Szocialista Pártnak sikra kell szállnia azért, hogy a nemzeti kongresszus helyébe lépő népgyülés utján alkotmányos reformokat valósitsanak meg.

A plénum dokumentuma leszögezi, a Szocialista Párt maradéktalanul csatlakozik az Allende-kormány orientációjához, megbélyegez minden külső presszió a chilei rézipar államositásával kapcsolatban, majd kiemeli: „A Szocialista Párt a latin-amerikai imperialista akció meghiusitására inditványozni fogja, hogy hivják össze a kontinens antiimperialista gazdasági konferenciáját a forradalmi pártok és mozgalmak, társadalmi szervezetek, tudományos kutatási és egyetemi intézmények és központok, szakszervezetek és forradalmi személyiségek legszélesebb körü részvételével".

Az Egyesült Államok hivatalosan kérte a „két Kina" álláspont elfogadását az ENSZ-ben

Az Egyesült Államok hivatalosan kérte, hogy vegyék fel az ENSZ-közgyülés legközelebbi ülésszakának napirendjére a következő pontot: „Kina képviselete az Egyesült Nemzetek Szervezetében". George Bush, az USA állandó ENSZ-képviselője az U Thant főtitkárhoz intézett levelében inditványozza, hogy a Kinai NK képviselőit fogadják be a világszervezetbe, de tartsák fenn a csangkajsekisták mandátumát is. A levél szorgalmazza a „két Kina" közismert politikáját, amelyet a Kinai NK, a haladó közvélemény és országunk határozottan elutasit, s amely ellentétben áll a realitásokkal.

Mint ismeretes, 18 állam, közöttük Románia kezdeményezésére a legközelebbi közgyülési ülésszak napirendjére felvették a Kinai NK ENSZ-jogainak helyreállitásával és a csangkajsekista küldött kiutasitásával kapcsolatos napirendi pontot. A tavalyi ülésszakon egy ilyen értelmü határozat szavazattöbbséget kapott a közgyülésben.

Az USA laoszi beavatkozásáról

A New York Times vezércikkben kommentalja az USA laoszi beavatkozásának kérdését. A többi között igy ir: „A Kongresszus számos tagja aggodalommal tapasztalja, hogy az USA sokkal nagyobb mértékben elkötelezte magát a laoszi polgárháboruban, mint feltételezték. Felháborodást keltett elsősorban az a leleplezés, hogy az USA 10—20 Laoszban harcolo thaiföldi zászlóaljat finanszirozott. Ez nem csupán a genfi egyezményeket sérti, hanem ellentétben áll a Kongresszus tavalyi határozatának szellemével, de talán még a betüjével is. A határozat ugyanis tiltja a Laoszban és Kambodzsában harcoló idegen csapatok segélyezését. A háboru eszkalációjának feltételei megdöbbentően hasonlitanak az USA vietnami elkötelezésének első fázisaihoz".

Kormányellenes összeesküvést lepleztek le Bolíviában

Kormányellenes összeesküvést lepleztek le a boliviai fővárosban — jelenti a France Presse. Az Ultima Hora cimü napilap szerint jobboldali pártvezérekkel az élen több katonatisztet titkos összejövetelen találtak. Harminc embert letartóztattak — hangoztatja az ujság.

A Prensa Latina értesülése szerint az uj államcsinykisérlet kapcsán megerősitették a riadókészültséget a hadseregben és az állambiztonsági alakulatoknál. Néhány napja jelentős katonai egységeket, közöttük a Santa Cruz-i Katonai Akadémia hallgatóit a hadsereg főhadiszállására, a La Paz-i Miraflores kaszárnyába vezényelték, más egységeket a főváros stratégiai pontjaira rendeltek ki.

A Mezőgazdasági Gépeket Gyártó, Javító és Szerelő Vállalat

Arad, Steagului utca 1.

alkalmaz:

— tervező mérnököt gépgyártó-technológiai szakágban
— épitész főmérnököt üvegházakhoz és szolárokhoz

Bérezési feltételek a 914/1968 számu MTH alapján.

Továbbá alkalmaz

— esztergályosokat
— marósokat
— szerszámlakatosokat
— karbantartó lakatosokat megmunkáló gépekhez
— szerelő lakatosokat
— kazánkovácsokat
— hegesztőket
— szakképesitetlen munkásokat a rövid tartamu szakképesitő tanfolyamra lakatos mesterségre, a megmunkáló gépekhez

Az érdeklődőknek a következő feltételeknek kell megfelelniök:
— letöltött katonai szolgálat
— az általános iskola VII—VIII. osztályának végzettje
— Arad megyei illetőség és lakhely.

Toboroz

tanulókat a szakmai iskolába a következő mesterségekben:
— esztergályos
— öntő
— lakatos

Részletes felvilágositást a vállalat személyzeti osztálya nyujt, telefon 164-90, (belső szám 10), naponta 7—15 óra között.

(719)

Az IAMMBA Vállalat

Tribunul Dobra utca 18—22 szám

keres

nyolc- vagy tizosztályos általános iskolát végzett, 15—18 esztendős ifjakat, a szakiskolába való beiskolázásra, valamint a munkahelyen való tanonckodásra

A SZERSZÁM- ÉS MATRICAKÉSZITŐ SZAKMÁBAN.

A jelentkezőket az Aradi Faipari Iskolacsoportban képezik ki.

Mindennemü felvilágositást a vállalat személyzeti osztálya nyujt (telefon 139-30).

(726)

LEGFRISSEBB HÍREINK

FAM VAN DONG, VIETNAM DEMOKRATIKUS KÖZTÁRSASÁG Miniszertanácsának elnöke szerdán fogadta Bulgária NK Külügyminisztériumának baráti látogatáson Hanoiban tartózkodó küldöttségét, élen Milko Tarabanovval, a külügyminiszter első helyettesével.

SZERDÁN SZOVJET KATONAI HAJÓRAJ ÉRKEZETT a koppenhágai kikötőbe, viszonozva a dán tengerészek Szovjetunióban tett látogatását.

A MEXIKÓI BALSAS FOLYÓN sziklába ütközött egy sötétben közlekedő sétahajó, s elmerült; 73 utasa életét vesztette.

AZ OLASZ OKTATÁSÜGYI MINISZTÉRIUM ADATAI SZERINT az általános iskoláknak nem kevesebb, mint hárommillió helyre lenne szükségük valamennyi tanköteles gyermek felvételéhez. A legsulyosabb helyzetben az elemi iskolák vannak. Itt a helyhiány 1 464 000-re tehető.

A PATAGÓNIAI CHOCON SERROS COLORADOS hidroenergetikai komplexum épitőtelepének 2400 sztrájkoló munkása szerdán, miután a telep vezetősége elhatározta követeléseinek teljesitését, munkába állt. A munkások vasárnap léptek sztrájkba, munkakörülményeik javitását követelve.

Az ENSZ Biztonsági Tanácsa szerdán egyhangulag elfogadott határozatban ajánlotta az ENSZ-közgyülés legközelebbi ülésszakának, hogy vegye fel a szervezet tagjai közé Bahrein államot.

BRIAN FAULKNER, ÉSZAKIRORSZÁG MINISZTERELNÖKE szerda délután Londonba érkezett, hogy Ulster válságos helyzetéről tárgyaljon a brit kormánnyal. A miniszterelnök még aznap este megbeszélést folytatott Edward Heath miniszterelnökkel és más angol hivatalos személyekkel.

AZ URUGUAYI TUPAMARO TITKOS SZERVEZET megint elrabolt két uruguayi üzletembert, Luis Fernandez és Jorge Berenbaum gyárosokat — jelentették csütörtökön Montevideóból. Ez a szervezet tartja fogságban idén január eleje óta Geoffrey Jackson brit nagykövetet és három uruguayi üzletembert.

KANADA SASKATCHEWAN TARTOMÁNYÁBAN néhány nap óta hernyók lepték el az ültetvényeket, s mintegy 40 millió dollár kárt okoztak. A hatóságok a kártevők leküzdésére inditott kampány során rendkivül erős rovarirtó szereket használnak, s emiatt több személyt kórházba kellett szállitani.

AZ USA SZERDÁN A NEVADAI LŐTÉREN UJABB FÖLD ALATTI nukleáris robbantást hajtott végre — jelentete az USA atomenergiaügyi bizottsága. Ez volt az idén a hatodik nukleáris robbantás a nevadai lőtéren.

AZ EURÓPAI GAZDASÁGI KÖZÖSSÉG TAGÁLLAMAIBAN a vas- és acéltermelés az év első hét hónapjában, a mult év azonos időszakához viszonyitva, 12 millió tonnával csökkent.

BAHREIN ÁLLAM MINISZTERTANÁCSA MEGTARTOTTA első ülését a szigetcsoport függetlenségének kikiáltása után. Az ülésen, amelyen Khalifa Ben Szalman al-Khalifa sejk, kormányfő elnökölt, megvizsgálták, hogy milyen határozatokat hozzanak. A kormány megbizta Husszein El-Bahama államminisztert, hogy szombaton nyujtsa be hivatalosan Abdel Khalek Hasszunának, az Arab Liga főtitkárának Bahrein állam felvételi kérését.

Aysen chilei tartományban megfeszitett erővel dolgoznak a Hudson vulkán kitörése áldozatainak megmentéséért. A különleges osztagoknak sikerült behatolni az elszigetelt helységekbe, s a lakosság segitségével repülőtereket épitettek a helikopterek leszállásához. Igy megkezdődhetett a lakosok elszállitása a szerencsétlenség szinhelyéről. Az övezetbe segélyszállitmányok érkeztek.

AZ 1970—1971-ES MEZŐGAZDASÁGI ÉVBEN INDIÁBAN rekordtermést értek el. 107 810 000 tonna gabonát takaritottak be, 8,4 százalékkal többet, mint az előző évben — jelenti a kormány tájékoztató közlönye. A buzatermés 23,2 millió tonna volt, vagyis egyenlő az 1973—1974-re előirányzott mennyiséggel.

Vörös Lobogó szerkesztősége: Republicii ut 81. szám. Telefon 124-14, 116-92, 130-87, 151-67, 146-74. Kiadóhivatal: 128-34. Nyomdai 120-77. Tip. I. P. B. A. 40 168